

EĞİTİM FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN PROFİLLERİNİN BELİRLENMESİ -AMASYA ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ-

Osman Çevik
Sema Yiğit

Öz

Bu çalışmada Eğitim Fakültesi öğrencilerinin profillerinin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda gerekli literatür taraması yapılarak 2008-2009 akademik yılında Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesinden rast gele seçilmiş 300 öğrenciye, dört bölümden oluşan bir anket uygulanmıştır. Bu bölümler; kişisel özellikler, bölümleri hakkındaki düşünceler, eğitim ve kişisel gelişim konularındaki tutumlar ve öğretmenliğe bakış başlıklarından oluşmaktadır.

Analiz sonucunda Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğrencilerinin kişisel özellikleri analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda özetle; öğrencilerin %72,2'sinin öğrenim gördüğü bölümü ilk üç tercihinde belirtmemiş olduğu, %58,4'ünün aldığı eğitimden memnun olmadığı, %48,1'inin lisansüstü eğitim yapmak istediği ve yine %48,1'inin öğretmenliği sevdiği için eğitim fakültesini tercih ettiği ve %74,9'unun öğretmenlik atamalarının KPSS ile yapılmasından memnun olmadığı ortaya çıkmıştır.

Anahtar Sözcükler

Öğrenci Profili, Eğitim Fakültesi

Determining The Profile of Students in Education Faculty -Sample Case of Amasya University-

Abstract

In this study, it is aimed to determine the profile of the students of The Faculty of Education. With this aim, the review of literature on the subject has been concluded and a poll which include 4 sections has been applied to 300 randomly selected students from Education Faculty of Amasya University in the academic year of 2008-2009. These sections are consist of titles: "Personal Characteristics", "Opinions About Their Department", "Attitudes About Education and Personal Development" and "Attitudes Towards Profession of Teaching".

In the result of analysis personal characteristics of students' in Amasya University education faculty were analyzed. It is revealed that %72,2 of the students did not indicate their department in their first three choices, %58,4 of the students are not satisfied with the education which they get, %48,1 of the students want to get a master education, %48,1 of the students chose education faculty because they like being a teacher and also %74,9 of the students are not pleased to that teachers are appointed with KPSS.

Keywords

Student Profile, Education Faculty

Giriş

Ülkelerin gelişmişlik düzeylerinin yükseltilmesinde nitelikli insan gücünün çok önemli bir faktör olduğu ve istenen niteliklerde insan gücü oluşturmak için eğitimin gerekliliği herkesçe kabul edilmektedir. Bireylerin eğitim yaşamlarının tamamının önemli olmasıyla birlikte, kişilerin uzmanlaşmasına imkân tanıyan üniversite eğitimi, üzerinde en çok durulması gereken eğitim bölümüdür.

Bu amaçla üniversitelerde bireylere verilen eğitimin kalitesini artırmak için birçok çalışma yapılmaktadır. Bu doğrultuda yapılan öğrenci profili araştırmaları önemli yer tutmaktadır. Profil araştırmaları, araştırmanın evrenini

oluşturan hedef kitlenin mevcut durumunun çeşitli değişkenler açısından betimlenmesini sağlar. Eğitimin her alanında yer alan bireylerle ilgili yapılan profil araştırmalarında bu bireylerin içinde yer aldığı kültürel bağlam, sosyo-demografik faktörler, bireysel özellikler vb. hakkında önemli veriler elde edilmektedir (Erkan ve arkadaşları, 2002).

Öğrenci profiline yönelik çalışmalar, öğrencilerin sosyoekonomik kökenlerinin, üniversitedeki akademik ve sosyal yaşama ilişkin görüşlerinin ve geleceğe yönelik beklentilerinin belirlenmesi açısından önemlidir. Akademisyenlerin gerek eğitim gerekse bilimsel çalışmaları için yol gösterici özellikler taşıdıkları söylenebilir. Ayrıca üniversitelerin kullandığı kaynaklardan yararlanan önemli bir kesimin değerlendirmelerini yansıttıkları için kaynakların etkin kullanımı konusunda da önemli ipuçları sağlamaları olasıdır (Şenses, 2005).

Eğitim fakültelerindeki öğrencilerin profillerini belirlemenin önemi ise, eğitim sisteminin temel ögesinin öğretmen olduğu ve diğer öğelere göre etkileme gücünün daha fazla olduğu göz önünde bulundurulduğunda daha da artmaktadır. Nitelikli öğretmen yetiştirebilmek için de öğretmen adaylarının gelişimini etkileyen faktörler araştırılarak olumsuzluklar var ise bunlara çözüm aranmalıdır (Büyükkasap ve Kaya, 2005:368).

Bu çalışmada öncelikle Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi tanıtılmıştır. Daha sonra literatürdeki eğitim fakülteleri ile ilgili yapılmış olan çalışmalara yer verilmiştir. Uygulama bölümünde de, Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğrencilerinin kişisel özellikleri, bölümleri hakkındaki düşünceleri, eğitim ve kişisel gelişim konularındaki tutumları ve öğretmenliği bakış açıları ile ilgili toplanan veriler analiz edilerek ilgili fakülte öğrencilerinin profilleri belirlenmeye çalışılmıştır.

1. Türkiye’de Eğitim Fakülteleri

1981 yılında yürürlüğe giren 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanunu’ndan önce, Türk yüksek öğretim sistemi; birincisi bağımsız ve özerk kuruluşlar olan üniversiteler, ikincisi Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde uzmanlaşmış olan akademiler, üçüncüsü de idari ve akademik olarak Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı Öğretmen Eğitim Fakülteleri olmak üzere üç farklı kurumdan oluşmuştur. 1981 yüksek öğretim reformu ile bütün akademiler ve öğretmen eğitim fakülteleri üniversitelere bağlanmış olup Türkiye’de ilk eğitim fakültesi 1965 yılında Ankara Üniversitesi’nde kurulmuştur (Övet, 2006:13).

2. Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi

1974-1975 öğretim yılında Amasya Kız Öğretmen Okulu'nun binalarında aynı okulun idaresi ve öğretim elemanları ile Milli Eğitim Bakanlığı Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü'ne bağlı olarak öğretime açılmıştır. Öğretim, 1978 yılının Mart ayına kadar aralıksız olarak sürmüştür, bu tarihte süresiz olarak tatil edilmiştir. 1978 yılının yaz aylarında "Hızlı Eğitim" adı altında öğretime yeniden açılmıştır. 1979 yılı Aralık ayında tekrar öğretime ara verilmiştir. 1980 Yılı başlarında tekrar "Uzaktan Eğitim Programı" adı altında öğretime başlamış ve Eylül ayında kapanmıştır. 1981-1982 Öğretim yılında 28 öğrenci ile yeniden öğretime açılmıştır. 1982 yılının Temmuz ayında Ondokuz Mayıs Üniversitesi'ne bağlanmış ve Amasya "Eğitim Yüksekokulu" adı altında 2 yıllık Önlisans öğretimi veren Eğitim Yüksekokulu 1990-1991 Öğretim yılından

itibaren 4 yıllık lisans düzeyine yükseltilmiştir. 1992-1993 öğretim yılından itibaren "Amasya Eğitim Fakültesi"ne dönüşmüştür. 1993-1994 öğretim yılından itibaren Sınıf Öğretmenliği Programı, Türkçe Öğretmenliği, Sosyal Bilgiler Öğretmenliği, Matematik Öğretmenliği, Beden Eğitimi Öğretmenliği, Fen Bilgisi Öğretmenliği Bölümleri faaliyete geçmiştir. Amasya Eğitim Fakültesi 2006 yılında Amasya Üniversitesinin kurulmasıyla, Ondokuz Mayıs Üniversitesinden ayrılıp Amasya Üniversitesi bünyesine dahil olmuştur.

2008-2009 öğretim yılında fakültede eğitim gören öğrenci sayılarına ilişkin sayısal veriler Tablo 1'deki gibidir.

Tablo 1: Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesindeki Bölümlerin Öğrenci Dağılımı

Bölüm	Kız	Erkek	Toplam
Sınıf Öğretmenliği	444	339	783
Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği	55	97	152
Fen Bilgisi Öğretmenliği	327	268	595
İlköğretim Matematik Öğretmenliği	177	140	317
Okul Öncesi Öğretmenliği	142	13	155
Sosyal Bilgiler Öğretmenliği	149	212	361
Türkçe Öğretmenliği	192	200	392
Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği	19	11	30
Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Öğretmenliği	26	14	40
Toplam	1531	1294	2825

3. Literatür Taraması

Öğrenci profillerinin belirlenmesi amacıyla yapılmış çeşitli üniversiteleri ve fakülteleri kapsayan birçok çalışma mevcuttur. Ancak literatür taraması eğitim fakültelerinde yapılmış olan çalışmalarla kısıtlanmıştır.

Temizyürek (2008) çalışmasında Türkiye'deki üniversitelerin eğitim fakülteleri Türkçe Eğitimi bölümlerinde öğrenim gören son sınıf öğrencilerinin demografik özelliklerini ortaya koymayı amaçlamıştır. Araştırmacı tarafından geliştirilen anket formuyla 2007-2008 akademik yılında dokuz devlet üniversitesinin eğitim fakülteleri Türkçe Eğitimi bölümlerindeki toplam 600 son sınıf öğrencisinden veriler elde etmiştir. Araştırma sonucunda öğrencilerin geldikleri coğrafi bölgelerin çeşitlilik gösterdiği, bölümlerini büyük oranda ilk üç tercihleri arasında bilinçli bir tercihle seçtikleri ve ailelerindeki öğretmen sayısının az olduğu saptanmıştır.

Büyükkasap ve Kaya'nın (2005) çalışmalarının amacı, fizik öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine karşı tutum ve endişelerini cinsiyet değişkenine bağlı olarak belirlemektir. Çalışma, 2003-2004 öğretim yılı güz yarıyılında Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Fizik Bölümü son sınıfında öğretim gören 36 öğrenci ile yürütülmüştür. Çalışmada örnek olay metodolojisi kullanılmıştır. Öğretmenlik mesleğine yönelik endişe anketinden en düşük 1 ve en yüksek 5 puan alabilecek şekilde yapılan değerlendirmede erkek öğrencilerin aldıkları puanların ortalaması 1,98 iken kızların ortalaması 2,12'dir. Bu değerler, öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik az bir endişe taşıdıkları ve kız öğrencilerin erkeklere oranla endişelerinin daha fazla olduğu anlamına gelmektedir. Benzer değerlendirmenin yapıldığı öğretmenlik mesleğine karşı tutum ölçeğinden öğrencilerin aldıkları puanların ortalamaları erkek ve kız

öğrencileri için sırasıyla 3,94 ve 4,47'dir. Bu değerlere göre öğrencilerin öğretmenlik mesleğine karşı olumlu tutum içerisinde oldukları söylenebilir.

Kızılcıoğlu (2003) çalışmasında Balıkesir Üniversitesi Necatibey Eğitim Fakültesi örnekleminde Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim Dalında öğrenim gören öğretmen adaylarının kişisel bilgilerine, sosyo-ekonomik durumlarına, eğitim süreçlerine ve alan tercih nedenlerine ilişkin görüşleri dikkate alarak anabilim dalının geliştirilmesine ve öğrenci niteliklerinin artırılmasına yönelik öneriler geliştirmeyi amaçlamıştır. 765 öğretmen adayı çalışmanın evreni olarak belirlenmiştir. Bu araştırma ile öğretmen adaylarının cinsiyet oranlarının birbirine yakın olduğu, genellikle Ege, Marmara ve Akdeniz bölgelerinin genel lise çıkışlı öğrencileri oldukları, kent kökenli ailelerden geldikleri, anabilim dalını alt sıralarda tercih ettikleri, velilerinin hem eğitsel profillerinin hem de gelir düzeylerinin düşük olduğu tespit edilmiştir.

Övet (2006) araştırmasının amacını, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Eğitim Fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin öğretmenlik mesleğini tercih etmelerinde etkili olan faktörlerin saptanması olarak belirlemiştir. Araştırmada betimleyici araştırma modeli uygulanmıştır. Çalışma kapsamına eğitim fakültesinin öğretmenlik bölümlerinde öğrenim gören 1. ve 4. sınıflardan olmak üzere 262 öğrenci dahil edilmiştir. Araştırmada, öğrencilerin öğretmenlik mesleğini tercih ederken dört temel faktör doğrultusunda tercihlerini belirledikleri ve bu faktörlerin bilinç, güvence, ideal ve etkilenme faktörleri olduğu belirlenmiştir. Bu faktörlerden en çok açıklayıcılığa sahip olanın bilinç faktörü olduğu bulunmuştur.

Bodur'un (2006) farklı lise çıkışlı eğitim fakültesi öğrencilerinin öğretmenlik tutumlarına, eğitim fakültesi programlarının etkisini tespit etmek amacıyla yapmış olduğu çalışmanın araştırma evrenini, Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde öğrenim gören öğretmen adayları oluşturmuştur. Araştırmada veri toplamak amacıyla Kişisel Bilgi Formu ve Öğretmenlik Tutum Ölçeği kullanılmıştır. Eğitim Fakültesindeki bazı sınıfların öğrencilerinin öğretmenlik tutumlarında mezun oldukları lise türüne ve bölümlerine göre anlamlı düzeyde farklılaşmalar olduğu tespit edilmiştir.

4. Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Öğrenci Profili Araştırması

Araştırmanın uygulama kısmını oluşturan bu bölümde, önce araştırmanın amacı, evreni, örnekleme, sınırlılıkları ve yöntemi açıklanmış, sonra da araştırmanın bulguları ve araştırmaya ilişkin hipotez testi sonuçları sunulmuştur.

4.1. Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı, Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi'ndeki öğretmen adaylarının kişisel bilgilerini, mevcut eğitimleri hakkındaki değerlendirmelerini, eğitim ve kişisel gelişim konularındaki tutumlarını ve öğretmenlik mesleğine bakış açılarını ortaya koymak ve anabilim dalının geliştirilmesine yönelik öneriler oluşturmaktır.

4.2. Araştırmanın Evreni ve Örnekleme

Araştırmanın evreni, Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesinin Okul Öncesi Eğitimi, Sınıf Öğretmenliği, Fen Bilgisi Eğitimi, Matematik Eğitimi, Sosyal Bilgiler Eğitimi, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği ve Türkçe Eğitimi

Bölgülerinde öğrenim gören 2755 öğrenciden oluşmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise bu bölümlerdeki öğrenciler arasından rastgele örnekleme metodu ile seçilen 300 öğrenci oluşturmaktadır.

4.3. Araştırmanın Sınırlılıkları

Araştırma sadece Amasya Eğitim Fakültesi öğrencilerinden alınan verilerle yapıldığından sonuçlar tüm eğitim fakültesi öğrencilerinin profillerini yansıtmamaktadır. Analize, 2008-2009 öğretim yılında açılan ve sadece birinci sınıf öğrencileri bulunan Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Bölümü ile Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Öğretmenliği Bölümlerinin öğrencileri dahil edilmemiştir.

Ayrıca uygulanan 300 anketten 9 tanesi, soruların bir kısmının cevaplanmamış olması nedeniyle analiz kapsamına alınmamıştır.

4.4. Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama aracı olarak iki açık uçlu, otuz kapalı uçlu sorudan oluşan anket formu kullanılmıştır. Anket soruları konu ile ilgili yapılan araştırmalar sonucunda oluşturulmuştur. Anket dört bölümden oluşmaktadır. Bu bölümler aşağıdaki gibidir.

Kişisel Özellikler: Bu bölüm 17 soru çerçevesinde cevaplayıcıların kişisel özelliklerini belirlemeye yöneliktir. Bu sorular yaş, cinsiyet, medeni durum, öğrenim gördükleri bölüm gibi cevaplayıcıların kendilerine ait özelliklerle; ailelerinin yaşadığı yer, ebeveynlerin eğitim seviyeleri, ailelerinin ortalama gelir seviyesi gibi ailelerine ait özellikleri de belirleyen sorulardır.

Bölgümleri Hakkındaki Düşünceler: Bu bölümün amacı, cevaplayıcılara yöneltilen üç soru vasıtasıyla öğrencilerin bölümleri hakkındaki düşüncelerini ortaya koymaktır. Bu sorular cevaplayıcıların halen buldukları bölümü üniversite giriş sınavında kaçınıcı tercihlerinde belirttiklerini, eğitimlerinden memnun olup olmadıklarını ve memnun değillerse memnuniyetsizlik nedenlerini öğrenmeye yöneliktir.

Eğitim ve Kişisel Gelişim Konularındaki Tutumlar: Bu bölüm cevaplayıcıların gazete ve kitap okuma alışkanlıkları, internet kullanım amaçları, eğitimleriyle ilgili yayınları takip edip etmedikleri, lisansüstü eğitime bakış açıları hakkında bilgi edinmeye yönelik altı sorudan oluşmaktadır.

Öğretmenliğe Bakış: Bu bölüm cevaplayıcıların öğretmenlik mesleğini seçme nedenlerini, öğretmen atamalarının yapılma yönteminden memnun olup olmadıklarını, en çok çalışmak istedikleri bölgelerin hangileri olduğunu öğrenmeye yardımcı olacak altı sorudan oluşmaktadır.

Örnekleme grubundan elde edilen verilerin analizi SPSS paket programı yardımıyla yapılmıştır.

4.5. Araştırmanın Yöntemi

Örnekleme grubundan elde edilen verilerin önce frekans analizi yapılmış sonra da konuya ilişkin oluşturulan hipotezler Ki-kare testi ile test edilmiştir. Analizler SPSS paket programı yardımıyla yapılmıştır.

4.6. Araştırmanın Bulguları

Analiz sonucu elde edilen bulgular her bir kategori için ayrı ayrı olmak üzere aşağıda sunulmuştur. Sonrasında da oluşturulan araştırma hipotezlerinin test sonuçlarına yer verilmiştir.

4.6.1. Kişisel Özellikler

Aşağıda cevaplayıcıların kişisel özelliklerine ait sonuçlar Tablo 2 v3'te sunulmuştur.

Tablo 2: Cevaplayıcıların Yaş, Cinsiyet ve Medeni Durum Dağılımı

Cinsiyet	Frekans	Yüzde	Yaş	Frekans	Yüzde
Erkek	90	30,9	17	4	1,4
Kız	201	69,1	18	45	15,5
Toplam	291	100,0	19	90	30,9
			20	68	23,4
Medeni Durum	Frekans	Yüzde	Yaş	Frekans	Yüzde
Evli	2	0,7	21	45	15,5
Bekar	289	99,3	22	21	7,2
Toplam	291	100,0	23	12	4,1
			24	4	1,4
			25	2	,7
Bölüm	Frekans	Yüzde	Toplam	291	100,0
Okul Öncesi Eğitimi	37	12,7			
Sınıf Öğretmenliği	69	23,7	Sınıf	Frekans	Yüzde
Fen Bil. Öğretmenliği	36	12,4	1	103	35,4
Matematik Eğitimi	29	10,0	2	103	35,4
Sosyal Bil. Eğitimi	21	7,2	3	31	10,7
Beden Eğt. ve Spor Öğr.	9	3,1	4	52	17,9
Türkçe Eğitimi	90	30,9	Uzatma	2	,7
Toplam	291	100,0	Toplam	291	100,0

Tablo 2'ye göre analize dahil edilen öğrencilerin %30,9'u erkek, %69,1'i kız öğrencilerdir. Öğrencilerin sadece %0,7 si evliken %99,3'ü bekarıdır. Yine yaşları 17 ile 25 arasında değişmektedir. Cevaplayıcıların %35,4'ü birinci sınıfta, %35,4'ü ikinci sınıfta, %10,7'si üçüncü sınıfta, %17,9'u dördüncü sınıfta ve %0,7'si uzatma yılında olduklarını belirtmişlerdir. Okudukları bölüm olarak bakıldığında da, %30,9'unun Türkçe Eğitiminde, %23,7'sinin Sınıf Öğretmenliğinde, %12,7'sinin Okul Öncesi Eğitimde, %12,4'ünün Fen Bilgisi Öğretmenliğinde, %10'unun Matematik Eğitiminde, %7,2'sinin Sosyal Bilgiler Eğitiminde, %3,1'inin de Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliğinde oldukları görülmektedir.

Tablo 3: Cevaplayıcıların Aileleriyle İlgili Verilerin Dağılımları

Ebeveynler	Frekans	Yüzde	Ailenin İli	Frekans	Yüzde
İkisi de Hayatta	261	89,7	Amasya	34	11,7
Baba Hayatta	10	3,4	Komşu İller	68	23,4
Anne Hayatta	20	6,9	Diğer İller	189	64,9
Toplam	291	100,0	Toplam	291	100,0
Annenin Eğitim Seviyesi	Frekans	Yüzde	Babanın Eğitim Seviyesi	Frekans	Yüzde
İlkokul	214	73,5	İlkokul	115	39,5
Ortaokul	31	10,7	Ortaokul	56	19,2
Lise	34	11,7	Lise	64	22,0
Ön Lisans/Lisans	10	3,4	Ön Lisans/Lisans	38	13,1
Yüksek Lisans	2	,7	Yüksek Lisans	18	6,2
Toplam	291	100,0	Toplam	291	100,0
Aile Geliri	Frekans	Yüzde			
500 TL'den az	42	14,4			
500-1000 TL	129	44,3			
1001-1500 TL	70	24,1			
1501-2000 TL	35	12,0			
2000 TL'den fazla	15	5,2			
Toplam	291	100,0			

Tablo 3'e göre cevaplayıcıların %89,7'sinin ebeveynlerinin her ikisi de hayatta olup, %3,4'ünün sadece babası, %6,9'unun ise sadece annesi hayattadır.

Ebeveynlerinin eğitim seviyelerine bakıldığında cevaplayıcıların annelerinin %73,5'i ilkokul mezunu, %10,7'si ortaokul mezunu, %11,7'si lise mezunu, %3,4'ü önlisans veya lisans mezunu ve %0,7'si yüksek lisans mezunudur. Aynı oranlara babaları için bakıldığında öğrencilerin babalarının eğitim düzeylerinin annelerine oranla daha yüksek olduğu ve babalarının %39,5'inin ilkokul, %19,2'sinin ortaokul, %22'sinin lise, %13,1'inin önlisans veya lisans mezunu ve %6,2'sinin yüksek lisans mezunu olduğu görülmektedir.

Cevaplayıcıların ailelerinin %11,7'si Amasya'da ikamet etmektedir. Aileleri Amasya'ya komşu iller olan Tokat, Samsun, Yozgat ve Çorumda ikamet edenlerin oranı %23,4 iken, aileleri komşu olmayan diğer illerde ikamet edenlerin oranı %64,9'dur. Bu oran Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesinin sadece Amasya ve çevresindeki illerden değil büyük oranda bölge dışından gelen öğrencilerden oluştuğunu göstermektedir.

Cevaplayıcıların %58,7'sinin ailelerinin ortalama aylık geliri 1000 TL ve altındadır. Aile gelirleri 500 TL'den az olanların oranı ise %14,4'tür. Aile geliri 1000 ile 1500 TL arasında olanların oranı %24,1 olup, 1500 TL'den fazla 2000 TL'den az olanların oranı %12'dir. Ailesinin ortalama aylık geliri 2000 TL'den fazla olanların oranı ise %5,2'dir.

Tablo 4: Cevaplayıcıların Eğitim, Kazanma Sırası, Kaldığı Yer, Masrafları Karşılama, Dershaneye Gitme, İşte Çalışma ve Harcamaları ile İlgili Verilerinin Dağılımları

Lise Türü	Frekans	Yüzde	Kalınan Yer	Frekans	Yüzde
Anadolu Öğretmen L.	41	14,1	Aile Yanı	29	10,0
Anadolu Lisesi	68	23,4	Özel Yurt	27	9,3
Genel Lise	145	49,8	Devlet Yurdu	134	46,0
Meslek Lisesi	6	2,1	Evde Tek	4	1,4
Diğer	31	10,7	Evde Arkadaş İle	92	31,6
Toplam	291	100,0	Diğer	5	1,7
			Toplam	291	100,0
Kazanma Sırası	Frekans	Yüzde	Masrafları Karşılama	Frekans	Yüzde
İlk girişte	118	40,5	Aileden	191	69
İkinci girişte	136	46,7	Burs	84	28,9
Üç ve daha fazla giriş	37	12,7	Kendim Çalışarak	6	2,1
Toplam	291	100,0	Toplam	291	100,0
Dershaneye	Frekans	Yüzde	Bir İşte Çalışma	Frekans	Yüzde
Gittim	279	95,9	Çalışıyor	7	2,4
Gitmedim	12	4,1	Çalışmıyor	284	97,6
Toplam	291	100,0	Toplam	291	100,0
Harcama	Frekans	Yüzde			
200 TL'den az	63	21,6			
200-400 TL arası	190	65,3			
401-600 TL arası	33	11,3			
600 TL'den fazla	5	1,7			
Toplam	291	100,0			

Tablo 4'ten cevaplayıcıların mezun oldukları lise türlerine bakıldığında yaklaşık yarısının (%49,8) genel lise mezunu olduğu görülmektedir. Anadolu Lisesi mezunları toplamın %23,4'ünü, Meslek Lisesi mezunları %2,1'ini ve

Süper Lise mezunları %10,7'sini oluşturmaktadırlar. Beklenenin aksine eğitim fakültesini tercih eden öğrencilere ek puan veren Anadolu Öğretmen Lisesi mezunları toplamın sadece %14,1'ini oluşturmaktadır.

Buldukları bölümü ÖSS'ye ilk girişinde kazananların oranı %40,5, ikinci girişinde kazananların oranı %46,7, üçüncü veya daha sonraki girişlerinde kazananların oranı %12,7'dir (Buldukları bölümü ÖSS'ye ilk girişinde kazananların %67,8'ini kız öğrenciler oluşturmaktadır.)

Dershaneye gitme oranına bakıldığında cevaplayıcıların %95,9'unun üniversite sınavına hazırlanırken en az bir yıl dershaneye gittiği görülmektedir. Gitmeyenlerin oranı ise %4,1'dir. Cevaplayıcıların hemen hepsinin dershaneye gitmiş olduğu görülmekle birlikte dershaneye gitmeyen 12 kişinin %75'inin ailelerinin ortalama aylık gelirlerinin 1000 TL'nin altında olduğu tespit edilmiştir.

Ankete katılanların %46'sı devlet yurdunda ikamet ederken, %10'u ailelerinin yanında, %9,3'ü özel yurttan, %1,4'ü evde tek başına, %31,6'sı arkadaşlarıyla birlikte evde ikamet etmektedir. Geriye kalan %1,7'si kendi evlerinde kalan evli cevaplayıcılar ve akrabalarının yanında kalan cevaplayıcılardan oluşmaktadır.

Cevaplayıcıların %69'u öğrenim masraflarının çoğunu ailelerinden, %28,9'u çeşitli burslardan ve %2,1'i kendisi çalışarak karşılamaktadır. Herhangi bir işte çalışan öğrenci oranına bakıldığında söz konusu oranın %2,4 olduğu görülmektedir. Cevaplayıcıların %65,3'ünün aylık harcama miktarı 200 ile 400 TL arasındadır. %21,6'sı aylık 200 TL'nin altında harcama yaparken %11,3'ü 400 ile 600 TL arası harcama yapmaktadır. Harcama miktarı 600 TL'den fazla olanların oranı %1,7'dir.

4.6.2. Bölümleri Hakkındaki Düşünceler

Tablo 5'te öğrencilerin bölümleri hakkındaki düşüncelerine yer verilmiştir.

Tablo 5: Cevaplayıcıların Bölümlerini Tercih Sırası, Aldığı Eğitimden Memnuniyeti ve Memnun Olmama Nedenleri ile İlgili Verilerinin Dağılımı

Tercih Sırası	Frekans	Yüzde	Memnun Olmama Nedenleri	Frekans	Yüzde
1-3 arası	81	27,8	Staj Olanakları Yetersiz	26	8,9
4-6 arası	70	24,1	Gereksiz Dersler	90	30,9
7-9 arası	39	13,4	Ders Yüğü Fazla	69	23,7
10 ve sonrası	101	34,7	Söz Hakkı Yok	59	20,3
Toplam	291	100,0	Tepegöz/Bilgi. vs Yetersiz	85	29,2
			Öğretim Elemanı Sayısı Az	60	20,6
Eğitimden Memnuniyet	Frekans	Yüzde			
Memnun	121	41,6			
Memnun Değil	170	58,4			
Toplam	291	100,0			

Tabloya göre, cevaplayıcıların %27,8'i ÖSS'de tercih yaparken buldukları bölümü ilk üç tercihinde belirtirken, %24,1'i 4., 5. veya 6. tercihlerinde, %13,4'ü 7., 8. veya 9. tercihlerinde %34,7'si 10. veya daha sonraki tercihlerinde belirtmişlerdir. Bu noktada buldukları bölümü ilk üç tercihi arasında belirten cevaplayıcı oranının düşüklüğü göz önünde bulundurulursa öğrencilerin yaklaşık %70'inden fazlasının bölümlerine isteyerek gelmediği söylenebilir.

Aldıkları eğitimden memnun olanların oranı %41,6'dır. Cevaplayıcıların yarısından fazlası (%58,4'ü) aldıkları eğitimden memnun olmadıklarını belirtmişlerdir. Memnun olmama nedenleri arasında ilk sırayı programda gereksiz derslerin olması almıştır. Bunu derslerde tepegöz, bilgisayar gibi teknik araçlardan yeterince yararlanılmaması, ders yükünün fazla olması, ders veren öğretim elemanı sayısının az olması, derslerde öğrencilere yeterince söz hakkı verilmemesi ve son olarak da staj olanaklarının kısıtlı olması izlemektedir.

4.6.3. Eğitim ve Kişisel Gelişim Konularındaki Tutumlar

Tablo 6'da cevaplayıcıların eğitim ve kişisel gelişim konularındaki tutumları yer almaktadır.

Tablo 6: Cevaplayıcıların Eğitimleriyle İlgili Yayınları Takip Etme, Kitap-Gazete Okuma Alışkanlıkları, İnternet Kullanımı, Lisansüstü Eğitim İsteği ve Nedenlerine İlişkin Verilerinin Dağılımı

Yayın Takibi	Frekans	Yüzde	Gazete Okuma	Frekans	Yüzde
Evet	126	43,3	Hergün	46	15,8
Hayır	165	56,7	Çoğunlukla	88	30,2
Toplam	291	100,0	Nadiren	150	51,5
			Hiç	7	2,4
Kıtap Okuma	Frekans	Yüzde	Toplam	291	100,0
Evet	148	50,9			
Nadiren	121	41,6	Lisansüstü Eğitim	Frekans	Yüzde
Hayır	22	7,6	İstiyorum	140	48,1
Toplam	291	100,0	İstemiyorum	151	51,9
			Toplam	291	100,0
İnternet Kullanımı	Frekans	Yüzde			
Bilimsel Yayın Takibi	66	22,7	Neden Yüksek Lisans	Frekans	Yüzde
Dosya İndirmek	55	18,9	Bireysel Gelişim İçin	59	42,1
Haber vb.	44	15,1	Akademik Pers. Olmak	23	16,4
Müzik vb.	32	11,0	İşte Yükselmek	58	41,4
E-Posta vb.	79	27,1	Toplam	140	100,0
Kullanmıyor	15	5,2			
Toplam	291	100,0			

Tabloya göre, cevaplayıcılar arasında aldıkları eğitimle ilgili yayınları takip edenlerin oranı %43,3, takip etmeyenlerin oranı %56,7'dir.

Her ay mutlaka birkaç kitap okuyanların oranı %50,9, nadiren kitap okuyanların oranı %41,6 ve kitap okuma alışkanlığı hiç olmayanların oranı ise %7,6'dır. Ayrıca yapılan incelemede kitap okuma alışkanlığı en az olan bölümün okul öncesi eğitimi bölümü olduğu ve kız öğrencilerin erkek öğrencilerden daha fazla kitap okuduğu görülmüştür. Cevaplayıcılar arasında her gün en az bir gazete okuyanların oranı %15,8 iken çoğunlukla her gün bir gazete okuyanların oranı %30,2, nadiren gazete okuyanların oranı %51,5 ve hiç okumayanların oranı ise %2,4'tür.

Cevaplayıcıların interneti kullanma amaçlarına bakıldığında; %27,1 ile ilk sırayı e-posta veya sohbet programları kullanarak iletişim kurmak, ikinci sırayı %22,7 ile bilimsel içerikli araştırma yapmak, üçüncü sırayı %18,9 ile video, müzik, program gibi dosya indirmek, dördüncü sırayı %15,1 ile haberleri

takip etmek ve son sırayı %11 ile müzik dinlemek veya video seyretmek almıştır. Cevaplayıcıların %5,2'si ise internet kullanmadıklarını belirtmişlerdir.

Lisansüstü eğitim yapmak isteyen cevaplayıcı oranı %48,1'dir. Lisansüstü eğitim yapmak isteme nedenleri arasında ilk sırayı bireysel gelişim, ikinci sırayı çalışılan işte yükselmek ve son sırayı da akademik personel olmak almıştır. Kız öğrencilerin %49,8'i yüksek lisans yapmak isterken, erkek öğrencilerde bu oran %44,4'tür.

4.6.4. Öğretmenliğe Bakış

Tablo 7'de cevaplayıcıların öğretmenliğe bakışları verilmiştir.

Tablo 7: Cevaplayıcıların Eğitim Fakültesini Tercih Etme Nedenleri, Başka Fakülteyi Tercih Etme, Ailede Öğretmen Bulunması, Sözleşmeli Öğretmen Olma, Çalışmak İstenilen Bölge ve KPSS'den Memnuniyet Durumları ile İlgili Verilerinin Dağılımı

Tercih Nedeni	Frekans	Yüzde	Başka Fakülte	Frekans	Yüzde
Öğretmenliği Sevdiğim İçin	140	48,1	İsterdim	228	78,4
Puandan Dolayı	99	34,0	İstemezdim	63	21,6
İş Bulma İhtimali Yüksek	52	17,9	Toplam	291	100,0
Toplam	291	100,0			
			Sözleşmeli Öğrt.	Frekans	Yüzde
Ailedeki Öğretmen	Frekans	Yüzde	İstemem	43	14,8
Yok	58	19,9	Kadro Olmazsa	243	83,5
1-2	89	30,6	Fark Etmez	5	1,7
3-4	62	21,3	Toplam	291	100,0
4'ten fazla	82	28,2			
Toplam	291	100,0	Çalış. İst. Bölge	Frekans	Yüzde
			Marmara Böl.	25	8,6
KPSS'den Memnuniyet	Frekans	Yüzde	Ege Böl.	47	16,2
Memnun	73	25,1	İç Anadolu Böl.	44	15,1
Memnun Değil	218	74,9	Karadeniz Böl.	99	34,0
Toplam	291	100,0	Doğu Böl.	20	6,9
			Güneydoğu Böl.	18	6,2
			Akdeniz Böl.	38	13,1
			Toplam	291	100,0

Tabloya göre, cevaplayıcıların %48,1'i eğitim fakültesini öğretmenlik mesleğini sevdiği için tercih ettiğini, %34'ü puanı yettiği için, %17,9'u da mezun olduktan sonra iş bulma olasılığı yüksek olduğu için tercih ettiğini belirtmiştir. Yapılan İncelemede beklenin aksine, ailesinin gelir seviyesi 2000 TL'den yüksek olan cevaplayıcıların %26,6'sı eğitim fakültesini mezun olduktan sonra iş bulma olasılığı yüksek olduğu için isterken, bu oran gelir seviyesi en düşük aileye sahip cevaplayıcılar için %16,6'dır. Anadolu Öğretmen Lisesi mezunlarının %39'u puanları bölüme yettiği için eğitim fakültesini tercih ederken %29,3'ü öğretmenlik mesleğini sevdiği için eğitim fakültesini tercih etmiştir.

Başka fakültede öğrenim görmek isteyen cevaplayıcıların oranı %78,4'tür. Bu noktada cevaplayıcıların çoğunun eğitim fakültesinde öğrenim görmek istemediği sonucu ortaya çıkmaktadır. Ailelerinde veya yakın akrabalarında hiç öğretmen bulunmayan cevaplayıcıların oranı %19,9, bir veya iki öğretmen olanların oranı %30,6, en az üç öğretmen olanların oranı ise %49,5 olup yarıya yakındır.

Öğretmen atamalarının merkezi bir sınav olan KPSS ile yapılmasından cevaplayıcıların %74,9'u memnun değilken memnun olanların oranı %25,1'dir. Atamaların objektif bir şekilde yapılmasını sağlayan merkezi bir sınavın memnuniyet oluşturmaya beklenirken, bu memnuniyetsizliğin sınavın içeriği ile ilgili olması muhtemeldir. Sözleşmeli öğretmenlik hakkındaki düşüncelere bakılacak olursa, sözleşmeli öğretmenlik yapmayı kesinlikle düşünmeyenlerin oranı %14,8'dir. Kadrolu olarak atanamadıkları takdirde sözleşmeli öğretmenlik yapacaklarını ifade eden cevaplayıcıların oranı %83,5, kadrolu veya sözleşmeli öğretmenlik yapmanın kendisi için fark etmeyeceğini belirten cevaplayıcı oranı ise %1,7'dir. Cevaplayıcıların büyük bir kısmının kadrolu olarak atanamadığı takdirde sözleşmeli öğretmenlik yapmak istemesi beklenen bir sonuçtur.

Öğretmen adaylarının mezun olduktan sonra en çok çalışmak istedikleri bölge sıralamasında Karadeniz bölgesi %34 ile birinci sırada, Ege Bölgesi %16,2 ile ikinci sırada, %15,1 ile İç Anadolu Bölgesi üçüncü sırada, %13,1 ile Akdeniz Bölgesi dördüncü sırada, %8,6 ile Marmara Bölgesi beşinci sırada, %6,9 ile Doğu Anadolu Bölgesi altıncı sırada ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi %6,2 ile son sırada yer almıştır. Marmara, Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerini daha az sayıda cevaplayıcının tercih etmesinin nedeni, bu bölgelerde yaşam koşullarının diğer bölgelere oranla nispeten daha zor olmasıdır. Bu bölgeler diğer iş kollarındaki çalışanlar tarafından da çok fazla tercih edilmemekte olup oranların bu şekilde çıkması beklenen bir sonuçtur.

4.7. Araştırmanın Hipotezleri

Çalışmada aralarında ilişki olabileceği düşünülen değişkenler arasındaki ilişkiye ait hipotezler oluşturulmuş ve bunların test sonuçları bu bölümde verilmiştir. Oluşturulan hipotezlerin test edilmesinde Ki-kare analizi kullanılmıştır ve tüm araştırma hipotezlerinin test edilmesinde anlamlılık seviyesi 0,05 olarak kabul edilmiştir. Sayfa sayısı problemi nedeniyle, test edilen değişkenlere ait Ki-kare analizi tablolarına yer verilmemiştir. Anlamli çıkan hipotezlere ilişkin çapraz tablolar **Ekler** bölümünde yer almaktadır.

H₁: “Öğrencilerin ÖSS’ye hazırlanırken dershaneye gitmeleriyle aile gelirleri arasında anlamlı bir ilişki vardır”

şeklinde kurulan araştırma hipotezinin Ki-kare analizi yardımıyla test edilmesi sonucu, hipotez kabul edilmemiş yani öğrencilerin ÖSS’ye hazırlanırken dershaneye gitmeleriyle aile gelirleri arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır (P=0,260).

H₂: “Cinsiyetle kitap okuma alışkanlıkları arasında anlamlı bir ilişki vardır”

şeklinde kurulan araştırma hipotezinin test edilmesi sonucunda, hipotez kabul edilmemiş yani öğrencilerin cinsiyetleriyle kitap okuma alışkanlıkları arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır (P=0,177).

H₃: “Öğrencilerin cinsiyetleriyle lisansüstü eğitim yapma istekleri arasında anlamlı bir ilişki vardır”

şeklinde kurulan araştırma hipotezinin test edilmesi sonucunda, hipotez kabul edilmemiş yani öğrencilerin cinsiyetleriyle lisansüstü eğitim yapma istekleri arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır (P=0,402).

H₄: “Öğrencilerin aile ve yakın akrabalarında bulunan öğretmen sayısı ile eğitim fakültesini tercih etme nedenleri arasında anlamlı bir ilişki vardır”

şeklinde kurulan araştırma hipotezinin test edilmesi sonucunda, hipotez kabul edilmemiş yani öğrencilerin aile ve yakın akrabalarında bulunan öğretmen sayısı ile eğitim fakültesini tercih etme nedenleri arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır (P=0,656).

H₅: “Öğrencilerin mezun oldukları lise türleri ile eğitim fakültesini tercih etme nedenleri arasında anlamlı bir ilişki vardır”

şeklinde kurulan araştırma hipotezinin test edilmesi sonucunda, hipotez kabul edilmemiş yani öğrencilerin mezun oldukları lise türleri ile eğitim fakültesini tercih etme nedenleri arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır (P=0,163).

H₆: “Öğrencilerin cinsiyetleriyle aylık ortalama harcama miktarları arasında anlamlı bir ilişki vardır”

şeklinde kurulan araştırma hipotezinin test edilmesi sonucunda, hipotez kabul edilmiş yani öğrencilerin cinsiyetleriyle aylık ortalama harcama miktarları arasında anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür (P=0,039). Buna göre, erkeklerin %56,7’si aylık 200-400 TL arasında, %23,3’ü 200TL’den az, %20’si ise 400 TL’den fazla harcama yapmaktadır. Kız öğrencilerin ise %69,2’si aylık 200-400 TL, %20,9’u 200TL’den az ve %9,9’u ise 400 TL’den fazla harcama yapmaktadır. Bu oranlara göre kız öğrencilerin daha tutumlu oldukları söylenebilir.

H₇: “Öğrencilerin kaldıkları yerle harcama miktarları arasında anlamlı bir ilişki vardır”

şeklinde kurulan araştırma hipotezinin test edilmesi sonucunda, hipotez kabul edilmiş yani öğrencilerin kaldıkları yerle aylık ortalama harcama miktarları arasında anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür (P=0,000). Buna göre, ailelerinin yanında ikamet edenlerin %47,4’ünün aylık harcaması 200 TL’nin altındadır. Aylık harcama tutarı en fazla olan cevaplayıcıların, arkadaşlarıyla birlikte evde kalanlar olduğu tespit edilmiştir. Ailelerinin yanında kalanların sadece %7,9’u aylık ortalama 400 TL’nin üstünde harcama yaparken, arkadaşlarıyla birlikte evde kalanların %21,7’si aylık ortalama 400 TL’nin üstünde harcama yapmaktadır.

H₈: “Öğrencilerin aile gelirleri ile harcama miktarları arasında anlamlı bir ilişki vardır”

şeklinde kurulan araştırma hipotezinin test edilmesi sonucunda, hipotez kabul edilmiş yani öğrencilerin aile gelirleri ile aylık ortalama harcama miktarları arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur (P=0,000). Aile geliri 500 TL’nin altında olan öğrencilerin sadece %4,7’si aylık 400 TL’den fazla harcama yaparken aile geliri 1500 TL’den fazla olan cevaplayıcıların %32’si aylık 400 TL den fazla harcama yapmaktadır. Bu sonuca göre aile geliri nispeten daha fazla olan öğrencilerin harcamalarının diğerlerinininkine göre daha yüksek olduğu söylenebilir.

H₉: “Öğrencilerin eğitimleriyle ilgili yayınları takip etmeleriyle buldukları bölümü tercih etme nedenleri arasında anlamlı bir ilişki vardır”

şeklinde kurulan araştırma hipotezinin test edilmesi sonucunda, hipotez kabul edilmiş yani öğrencilerin eğitimleriyle ilgili yayınları takip etmeleriyle buldukları bölümü tercih etme nedenleri arasında anlamlı bir ilişki

bulunmuştur($P=0,00$). Buna göre, eğitimleri ile ilgili yayınları takip etme oranı öğretmenliği sevdiği için eğitim fakültesini tercih edenler arasında %57,1 olup, diğer nedenlerden dolayı buldukları bölümü seçenlerden daha yüksektir. Eğitimleri ile ilgili yayınları en az takip eden cevaplayıcılar, Eğitim Fakültesine puanlarının bölüme yetmesi nedeniyle gelenler arasındadır. Bu bağlamda fakülteye isteyerek gelenlerin eğitimleri alanında gelişmeye daha çok istekli oldukları yorumu yapılabilir.

H₁₀: “Öğrencilerin öğrenim gördükleri bölümle lisansüstü eğitim yapma istekleri arasında anlamlı bir ilişki vardır”

şeklinde kurulan araştırma hipotezinin test edilmesi sonucunda, hipotez kabul edilmiş yani öğrencilerin öğrenim gördükleri bölümle lisansüstü eğitim yapma istekleri arasında anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür ($P=0,034$). Lisansüstü eğitim yapmak isteme oranı Fen Bilgisi Eğitimi bölümündeki öğrencileri arasında %72,2 olup diğer bölümlerden daha yüksektir. Yüksek lisans eğitimi almak istemeyenlerin oranı en fazla Sosyal Bilgiler Öğretmenliği bölümündedir.

H₁₁: “Öğrencilerin aile gelirleri ile eğitim fakültesini tercih etme nedenleri arasında anlamlı bir ilişki vardır”

şeklinde kurulan araştırma hipotezinin test edilmesi sonucunda, hipotez kabul edilmiş yani öğrencilerin aile gelirleri ile eğitim fakültesini tercih etme nedenleri arasında anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür ($P=0,016$). Aile gelirleri en düşük grupta olanların eğitim fakültesini daha çok iş bulma olasılığı yüksek olduğu için seçmeleri beklenirken beklenin aksine, eğitim fakültesini okulu bitirdikten sonra iş bulma olasılığı yüksek olduğunu düşündükleri için tercih edenlerin sadece %13,5’inin aile geliri 500 TL’den azdır.

Sonuç

Eğitim fakültesindeki öğrencilerin profillerini ortaya çıkarmak amacıyla yapılan bu çalışmada öğrencilerin kişisel özellikleri, bölümleri hakkındaki düşünceleri, eğitim ve kişisel gelişim konularındaki tutumları ve öğretmenlik mesleğine bakışları ortaya çıkarılmıştır. Buna göre;

Araştırmaya katılan öğrencilerin üçte ikisi kız öğrenciler olup, yaş ortalaması 19,85’tir. Öğrencilerin tamamına yakını bekadır. Cevaplayıcıların büyük bir kısmının ebeveynlerinin her ikisi de hayatta olup, ebeveynlerinin eğitim seviyeleri düşüktür. Orta gelirli ailelere sahip bu öğrencilerin üçte ikisinin aileleri Amasya ve çevresindeki illerde ikamet etmemektedir. Yarisına yakın bir kısmı genel lise çıkışlı olan bu öğrencilerin neredeyse tamamı üniversite sınavı öncesinde en az bir yıl dershaneye gitmişlerdir. Cevaplayıcıların büyük bir kısmı buldukları bölümü ilk veya ikinci girişlerinde kazanmışlardır. Yarisına yakını devlet yurdunda ikamet etmekte olup, cevaplayıcıların çoğu aylık 200-400 TL olan giderlerinin önemli kısmını ailelerinden karşılamaktadır.

Cevaplayıcıların yaklaşık yarısı buldukları bölümü ilk altı tercihinde belirtmemiştir. Bu durum öğrencilerin bu fakülteye isteyerek gelmediklerini göstermektedir. Aldıkları eğitimden yarısı memnun değilken, memnun olmama nedenleri sırasıyla programda gereksiz derslerin olması, tepegöz, bilgisayar gibi teknik araçlardan yeterince yararlanılmaması, ders yükünün fazla olması, ders

veren öğretim elemanı sayısının az olması, derslerde öğrencilere yeterince söz hakkı verilmemesi ve staj olanaklarının kısıtlı olmasıdır.

Amasya Üniversitesi yeni bir üniversite olup yatırımlarının daha başındadır. Bu yüzden derslerde tepegöz, bilgisayar gibi teknik araçlardan yeterince yararlanılmaması kaynak yetersizliğinin bir sonucu olarak görülebilir. Ayrıca öğretim elemanı sayısının yetersiz olması, bir çok dersi aynı öğretim elemanın vermesine yol açmakta bu da öğrenciler tarafından memnuniyetsizlikle karşılanmaktadır. Öğretim elemanı sayısının yetersizliği problemini çözme konusunda üniversite yönetiminin daha fazla çaba göstermesi yararlı olacaktır. Ayrıca derslerde daha çok teknik araçlardan yararlanılması için öğretim elemanları özendirilmeli ve kendilerine imkan sağlanmalıdır.

Çoğu kitap okuma alışkanlığına sahip bu öğrencilerin yarısından fazlası eğitimleriyle ilgili yayınları takip etmemekte, interneti en çok e-posta veya sohbet programları kullanarak iletişim kurmak amacıyla kullanmakta, nadiren de olsa gazete okumaktadırlar.

Yakın bir gelecekte öğretmen olacak bu öğrencilerin eğitimle ilgili yayınları takip etmemeleri dikkat çekici bir husustur. Bu durumla ilgili olarak öğrencilerin eğitimleriyle ilgili yayınlara ulaşmaları kolaylaştırılarak yayınların takip edilmesi teşvik edilmelidir. Sonuçlarda da görüldüğu üzere internet kullanımı oldukça yaygın olarak kullanılmasına rağmen interneti en çok bilimsel içerikli araştırma yapmak için kullananların oranı çok azdır. Bu noktada interneti, eğitimlerini destekleyecek şekilde kullanmadıkları görülmektedir. Öğrencilerin interneti daha faydalı şekilde kullanmaları için bu konuda özendirilmeleri ve eğitilmeleri gerekmektedir. Bu konuya derslerde değinilebileceği gibi eğitici seminerlerle de söz konusu eksikliğin giderilmesi sağlanabilir. Lisansüstü eğitim yapmak isteyenlerle istemeyenlerin oranı neredeyse eşittir. Lisansüstü eğitim yapmak isteyenler bunu en çok bireysel gelişimleri için istemektedirler.

Cevaplayıcıların çoğu eğitim fakóltesini öğretmenlik mesleğini sevdikleri için tercih ettiğini söylerken başka bir fakóltede okumak isteyenlerin oranının çok yüksek çıkması dikkate değer bir konudur. Ayrıca eğitim fakóltesini öğretmenliği sevdiği için seçenlerin yarısının ailesinde veya yakın akrabalarında en az üç öğretmen olmasının da tercihlerini etkilemiş olduğu düşünülmektedir. Sözleşmeli öğretmenlik yapmaya çok sıcak bakmayan ve öğretmen atamalarının KPSS ile yapılmasından hoşnut olmayan cevaplayıcıların mezun olduktan sonra çalışmak istedikleri bölge sıralamasında Karadeniz Bölgesi ilk sırayı almıştır. Son sıralarda ise, Marmara, Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu bölgeleri yer almıştır.

Öğretmen adaylarının atama yöntemindeki memnuniyetsizliklerinin giderilmesi için ilgili bakanlık kapsamlı bir çalışma ile KPSS'nin içeriğini yeniden düzenleyebilir. Ayrıca atama yapılırken sözleşmeli olarak çalışan öğretmenlere ayrıcalık tanınması, öğretmen adaylarının sözleşmeli öğretmenliğe daha sıcak bakmalarına yol açacaktır.

Kaynakça

- BODUR, M. (2006), **Eğitim Fakültesi Programlarının Farklı Lise Çıkışlı Öğrencilerin Öğretmenlik Tutumlarına Etkisi**, Yüksek Lisans Tezi, Uludağ Üniversitesi, Bursa.
- ERKAN, S., B. Tuğrul, E. Üstün, B. Akman, M. Şendoğdu, E. Kargı, M. Boz, T.Güler. (2002), “Okulöncesi Öğretmenliği Öğrencilerine Ait Türkiye Profil Araştırması”, **Hacettepe Ün. Eğitim Fakültesi Dergisi**, 23:108-116.
- KAYA, A. ve E. Büyükkasap. (2005), “Fizik Öğretmenliği Programı Öğrencilerinin Profilleri, Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum ve Endişeleri: Erzurum Örneği”, **Kastamonu Eğitim Dergisi**, Cilt: 12, No: 2, s. 367-380.
- KIZILÇAOĞLU, A. (2003), “Necatibey Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Öğretmeni Adaylarının Profili”, **Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, c. 6, s. 10, 87-104.
- ÖVET, O. (2006), **Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğini Tercih Etmelerinde Etkili Olan Faktörlerin Belirlenmesi**, Yüksek Lisans tezi, Yeditepe Üniversitesi, İstanbul.
- TEMİZYÜREK, F. (2008), “Türkçe Öğretmen Adaylarının Demografik Özellikleri”, **Türk Eğitim Bilimleri Dergisi**, 6(4), 663-692.
- ŞENSES, F.(2005). “ODTÜ İktisat Bölümü Öğrenci Profili-Yeniden”, **ODTÜ Gelişme Dergisi**, 32 (1), 185-198.

Ekler

Tablo 1: Cinsiyet ve Harcama Miktarı Değişkenin Çapraz Tablosu

		HARCAMA			
CİNSİYET		200 den az	200-400	400 den fazla	Toplam
Erkek	Count	21	51	18	90
	% within CİNSİYET	23,3%	56,7%	20,0%	100,0%
	% within HARCAMA	33,3%	26,8%	47,4%	30,9%
	% of Total	7,2%	17,5%	6,2%	30,9%
Kız	Count	42	139	20	201
	% within CİNSİYET	20,9%	69,2%	9,9%	100,0%
	% within HARCAMA	66,7%	73,2%	52,6%	69,1%
	% of Total	14,4%	47,8%	6,9%	69,1%

Tablo 2: Öğrencilerin Kaldıkları Yerde Aylık Ortalama Harcama Miktarlarının Çapraz Tablosu

		HARCAMA MİKTARI			
İKAMET YERİ		200 den az	200-400	400 den fazla	Toplam
Aile Yanında	Count	18	17	3	38
	% within İKAMET	47,4%	44,7%	7,9%	100,0%
	% within HARCAMA	28,6%	8,9%	7,9%	13,1%
	% of Total	6,2%	5,8%	1,0%	13,1%
Özel Yurtta	Count	7	17	3	27
	% within İKAMET	25,9%	63,0%	11,1%	100,0%
	% within HARCAMA	11,1%	8,9%	7,9%	9,3%
	% of Total	2,4%	5,8%	1,0%	9,3%
Devlet Yurdunda	Count	31	91	12	134
	% within İKAMET	23,1%	67,9%	9,0%	100,0%
	% within HARCAMA	49,2%	47,9%	31,6%	46,0%
	% of Total	10,7%	31,3%	4,1%	46,0%
Evde Arkadaşlarla	Count	7	65	20	92
	% within İKAMET	7,6%	70,7%	21,7%	100,0%
	% within HARCAMA	11,1%	34,2%	52,6%	31,6%
	% of Total	2,4%	22,3%	6,9%	31,6%

Tablo 3: Öğrencilerin Aile Gelirleri İle Aylık Ortalama Harcama Miktarlarının Çapraz Tablosu

		HARCAMA MİKTARI			
AİLE GELİRİ		200 den az	200-400	400 den fazla	Toplam
500 den az	Count	18	22	2	42
	% within AILEGEL	42,9%	52,4%	4,7%	100,0%
	% within HARCAMA	28,6%	11,6%	5,3%	14,4%
	% of Total	6,2%	7,6%	,7%	14,4%
500-1000	Count	26	91	12	129
	% within AILEGEL	20,2%	70,5%	9,3%	100,0%
	% within HARCAMA	41,3%	47,9%	31,6%	44,3%
	% of Total	8,9%	31,3%	4,1%	44,3%
1001-1500	Count	13	49	8	70
	% within AILEGEL	18,6%	70,0%	11,4%	100,0%

	% within HARCAMA	20,6%	25,8%	21,1%	24,1%
	% of Total	4,5%	16,8%	2,7%	24,1%
1500 den fazla	Count	6	28	16	50
	% within AILEGEL	12,0%	56,0%	32,0%	100,0%
	% within HARCAMA	9,5%	14,7%	42,1%	17,2%
	% of Total	2,1%	9,6%	5,5%	17,2%

Tablo 4: Öğrencilerin Eğitimleri İle İlgili Yayınları Takip Etmeleriyle Eğitim Fakültesini Tercih Etme Nedeninin Çapraz Tablosu

TERCİH NEDENİ		YAYIN TAKİBİ		
		Evet	Hayır	Toplam
Öğretmenliği Sevdiğim İçin	Count	80	60	140
	% within NICINTER	57,1%	42,9%	100,0%
	% within YAYINTAK	63,5%	36,4%	48,1%
	% of Total	27,5%	20,6%	48,1%
Puandan	Count	23	76	99
	% within NICINTER	23,2%	76,8%	100,0%
	% within YAYINTAK	18,3%	46,1%	34,0%
	% of Total	7,9%	26,1%	34,0%
İş Bulmak Kolay	Count	23	29	52
	% within NICINTER	44,2%	55,8%	100,0%
	% within YAYINTAK	18,3%	17,6%	17,9%
	% of Total	7,9%	10,0%	17,9%

Tablo 5: Öğrencilerin Bölümleri İle Lisansüstü Eğitim Yapma İsteklerinin Çapraz Tablosu

BÖLÜM		LİSANSÜSTÜ		
		Evet	Hayır	Toplam
Okul Öncesi Öğrt.	Count	21	16	37
	% within BOLUM	56,8%	43,2%	100,0%
	% within LISANSUS	15,0%	10,6%	12,7%
	% of Total	7,2%	5,5%	12,7%
Sınıf Öğrt.	Count	33	36	69
	% within BOLUM	47,8%	52,2%	100,0%
	% within LISANSUS	23,6%	23,8%	23,7%
	% of Total	11,3%	12,4%	23,7%
Fen Bilgisi Öğrt.	Count	26	10	36
	% within BOLUM	72,2%	27,8%	100,0%
	% within LISANSUS	18,6%	6,6%	12,4%
	% of Total	8,9%	3,4%	12,4%
Matematik Öğrt.	Count	12	17	29
	% within BOLUM	41,4%	58,6%	100,0%
	% within LISANSUS	8,6%	11,3%	10,0%
	% of Total	4,1%	5,8%	10,0%
Sosyal Bil. Öğrt.	Count	7	14	21
	% within BOLUM	33,3%	66,7%	100,0%
	% within LISANSUS	5,0%	9,3%	7,2%
	% of Total	2,4%	4,8%	7,2%

Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Profillerinin Belirlenmesi Amasya Üniv. Örneği

Bilgisayar Öğrt.	Count	4	5	9
	% within BOLUM	44,4%	55,6%	100,0%
	% within LISANSUS	2,9%	3,3%	3,1%
	% of Total	1,4%	1,7%	3,1%
Türkçe Öğrt.	Count	37	53	90
	% within BOLUM	41,1%	58,9%	100,0%
	% within LISANSUS	26,4%	35,1%	30,9%
	% of Total	12,7%	18,2%	30,9%

Tablo 6: Cevaplayıcıların Eğitim Fakültesini Tercih Nedenleri İle Aile Gelirlerinin Çapraz Tablosu

Tercih Nedeni		Aile Geliri					Toplam
		500 den az	500-1000	1001-1500	1501-2000	2000 den fazla	
Öğretmenliği Sevdiğim İçin	Count	27	51	33	22	7	140
	% within TERCİH	19,3%	36,4%	23,6%	15,7%	5,0%	100,0%
	% within GELİR	64,3%	39,5%	47,1%	62,9%	46,7%	48,1%
	% of Total	9,3%	17,5%	11,3%	7,6%	2,4%	48,1%
Puandan	Count	8	59	21	7	4	99
	% within TERCİH	8,1%	59,6%	21,2%	7,1%	4,0%	100,0%
	% within GELİR	19,0%	45,7%	30,0%	20,0%	26,7%	34,0%
	% of Total	2,7%	20,3%	7,2%	2,4%	1,4%	34,0%
İş Bulmak Kolay	Count	7	19	16	6	4	52
	% within TERCİH	13,5%	36,5%	30,8%	11,5%	7,7%	100,0%
	% within GELİR	16,7%	14,7%	22,9%	17,1%	26,7%	17,9%
	% of Total	2,4%	6,5%	5,5%	2,1%		17,9%